

TOBIAS

EEN PAASSPEL

voor de

DERDE

of

VIERDE KLAS

LUC CIELEN

Vooraan rechts (côté cour) staat een tafel met daarop wijnkruiken, bekers, matses, alles goed zichtbaar vanuit het publiek. De tafel is mooi versierd met bloemen enz.

Links (côté jardin) vooraan staat de stoel van Tobit.

Muziek

De dansers (Judit, Ester, Jacoba en Maria) komen op en dansen een joodse dans of een lentedans naar keuze. (Er kunnen ook meer dan 4 dansers zijn).

Zij vormen al dansend een grote ruime kring op het podium beginnend bij de stoel en eindigend bij de tafel.

De muziek gaat nog even door, de dansers bewegen nog maar blijven ter plaatse.

Daarna alleen een zachte trom in een rustig tempo uitstervend.

Stilte

Tobit komt op, geleid door Anna en Tobias.

De hond loopt naast Tobias zoals een blindengeleidehond.

Ze brengen Tobit naar zijn stoel.

Tobit gaat zitten, geholpen door Anna en Tobias.

Anna en Tobias blijven staan.

Stilte.

Tobit kijkt zoals een blinde rond, aandachtig luisterend.

Na korte tijd begint Tobit te spreken, traag en met pauzes in de zinnen.

Tobit: Heel lang geleden in Farao's land,
              kwam daar een engel, 't was Gods gezant.
              En al wie toen zijn stem niet wilde horen,
              heeft die nacht zijn oudste zoon verloren.

              Maar bij 't joodse volk, dat leeft in Gods macht,
              Werd ieder gespaard, stierf niemand die nacht.
              Zo heeft ons toch God zijn volk weer verblijd,
              Heeft allen tezamen uit Egypte geleid.

Nu opgewekt:

              Herdenk nu met ons die heerlijke dag,
              't Is Pasen, 't is Pasen, het feest van Pesach.

Muziek (andere muziek dan in het begin, in een goed ritme, liefst majeur)

Twee dienaren (dienaressen) komen op en delen de bekers uit. Daarna gaan ze rond met de wijn en schenken in bij Tobit en daarna bij de anderen. Allen drinken. Daarna brengen de dienaren (dienaressen) ook het brood (matses) en geven het aan Tobit.

Tobit breekt het brood en deelt uit. Anna en Tobias leiden hem de kring rond.

Allen eten ingetogen en rechtstaand.

Ook de hond krijgt een stukje brood en loopt vrolijk de kring langs, en gaat dan weer bij de stoel van Tobit liggen.

Tobit gaat zitten. Anna en Tobias staan weer bij hem.

Judit, Ester, Jacoba en Maria komen uit de kring naar voren. Zij zetten zich neer bij Tobit.

Judit legt haar hand op zijn knie.

Judit :   Ach vader lief, hoe werd je blind?
              Vertel het aan je jongste kind.

Ester: Toe vader lief, vertel het ons even,
              ik stel me die vraag al heel mijn leven.

Jacoba: Is het een ongeluk misschien
waardoor je ogen niet meer zien?

Maria: Of was het echt een straf van God,
omdat je niet leefde naar zijn gebod?

Anna: Je vader heeft altijd zo vroom geleefd,
voor Godes gebod heeft hij steeds weer gebeefd.
Hij hielp de mensen, was goed voor elkeen,
zo vroom als hij was, zo was er geen een.

Tobit: Ik zal je vertellen hoe dat is gegaan.
Korte pauze
Het was op een morgen, 'k was opgestaan,
ik keek naar de heldere hemel omhoog,
de drek van een vogel viel recht in mijn oog.
't Begon in mijn ogen toen hevig te branden,
maar hoe ik ook wreef met beide mijn handen,
het was al te laat, 'k verloor het gezicht,
zag nooit of te nooit meer het heerlijke licht.

Dochters: Toen was 't met de vreugde voor altijd gedaan,
en moesten we samen aan 't werken gaan.
Om te verdienen een klein beetje geld,
moeten wij zwoegen en wroeten op 't veld.

*Anna en haar dochters gaan weg.
Tobias leidt Tobit weg. De hond volgt.
De boerin komt op. Ze heeft een geit bij de hand. Ze zet zich in een hoek neer, de geit naast
zich. Af en toe mekkert de geit.
Anna en haar dochters komen weer op. Ze werken op het veld. Ondertussen zingen ze.*

Boerin: Het werk is geheel en al volledig naar mijn zin.
Het geld in deze beurs is daarom toch te min.
Ik schenk je dus nog deze geit, ze is je loon wel waard,
toe neem ze mee, dat God je bewaart.

*De boerin gaat weg. Anna en haar dochters zingen uitgelaten en blij omwille van dat extra
loon. Ze omhelzen het geitje en voederen het. Zo gaan ze weg.
Tobit komt op, geleid door Tobias en zijn hond, en zit neer in zijn stoel.
Anna, met de geit, komt naar Tobit.*

Tobit: Mijn lieve vrouw, mijn Anna zacht,
ik heb de hele dag gewacht.
Hoe was het werk daar op het veld,
en kreeg je ook voldoende geld?

Anna: Hier is de beurs, mijn beste man,
ze is gevuld, zo goed het kan.

Geit: Mèèè, mèèè

Tobit: Wat hoor ik daar?
Een geit voorwaar?

Toe Anna, zeg me snel als 't mocht:
Heb jij die geit zopas gekocht?

Anna: Ik kreeg bij 't loon die mooie geit
van de boerin, uit dankbaarheid.

Tobit: Maar Anna, luister nu eens vlug,
en breng die geit direct terug.
Wij nemen geen geschenken aan,
wij zijn niet arm, in godesnaam.

Anna gaat weg met de geit.

De dochters komen op. Lopen naar Tobit en smeken hem om de geit toch te mogen houden.

Dochters: Ach vader lief, wees niet zo hard,
we leven al in grote smart.
Laat ons dat geitje nu toch houden.

Tobit: Geen geit wordt hier in huis gehouden!

Dochters: Dat beestje kost geen enkele duit,
we zetten 't op de weide uit!
Het geeft ons melk dan elke dag,
't is God toch die dat zo voorzag.

Geit: Mèè, mèè.

Tobit: z' Is niet door God aan ons gegeven,
dus heeft geen waarde voor ons leven!

Dochters: We zullen er allen saam voor zorgen,
en haar het beste gras bezorgen.

Tobit: Wij nemen toch geen aalmoes aan,
die geit moet hier heel snel vandaan!

Dochters: Toe vader, laat ...

Tobit: Uw smeken komt te laat
en heeft geen zin,
Breng ze terug naar de boerin!

Dochters: Maar ...

Tobit: Ga!

De dochters gaan weg met de geit.

Tobit: Kom Anna, kom weer bij me hier!

Anna komt.

Tobit: Vergeef me dat ik roep en tier.
Roep Tobias, breng hem snel bij mij,

hij maakt ons dra van zorgen vrij.

Anna gaat weg en komt terug met Tobias. Het hondje komt mee. Tobias knielt neer bij zijn vader. Anna staat achter Tobit.

Tobit: Mijn Tobias hoor, ik ga je vragen,
ik wil dit lot niet langer dragen.
Neem deze brief en lees hem voor,
en zorg ervoor dat 'k alles hoor.

Tobias: Hier staat met letters groot geschreven,
't is een contract tussen twee neven:
Dat Tobit heeft gegeven
om te bewaren voor het leven,
tien talenten zilver wel,
in Rages aan neef Gabaël.

Tobit: Tobias, ga naar Gabaël,
maar zoek je eerst een reisgezel.
Hij moet je leiden, je bewaren,
je behoeden voor gevaren.
Ga en zoek een man op straat,
die met je mee naar Rages gaat.

*Tobias neemt afscheid van Tobit en gaat weg. Tobit gaat ook weg, geleid door de hond.
Markt.*

*Iedereen komt op als marktkramer of koper. Tussen het volk loopt ook Raphaël. Tobias komt
op en ontmoet na korte tijd Raphaël. Terwijl Raphaël en Tobias met elkaar spreken verlaten
de anderen stilaan het podium.*

Raphaël: Ik zie dat jij op reis wilt gaan,
zoek je iemand om mee te gaan?

Tobias: Weet jij hoe we naar Rages gaan?

Raphaël: Ik ken die weg, ik ken hem wel,
'k logeerde ooit bij Gabaël.

Tobias: Bij Gabaël, daar moet ik zijn!
Wil jij mijn reisgezel dan zijn?
Hoe is je naam, waar kom je vandaan?
Ik moet dit vader zeggen gaan.

Tobit zit links vooraan.

Anna staat achter hem.

Tobias en Raphaël gaan eerst weg, maar komen onmiddellijk weer op.

Tobias knielt bij Tobit neer.

Raphaël blijft staan.

Tobias: Ik vond een man die Gabaël kent,
en ook de weg is hem bekend.
Hij wil mij leiden op de weg,
en luisteren ook naar wat u zegt.

Tobit: Zeg mij vriend, hoe is je naam,
en ook, waar kom je wel vandaan?

Raphaël: Men noemt mij steeds Azarias,
mijn vader heet Ananias.

Tobit: De hemel lijkt nu onbewolkt,
je bent een man al uit mijn volk!
Een drachme daags zal ik betalen,
als jij met Tobias 't geld wilt halen,
in Rages bij neef Gabaël,
die jij reeds kent, dat weet ik wel.
Kom kniel bij mij, je krijgt mijn zegen,
vertrek nu snel, niets houdt je tegen.

Muziek

*Tobias, Raphaël en de hond gaan weg, maar komen even later weer op en stappen rond.
Tobit en Anna verdwijnen ondertussen.*

Tobias: De avond valt, het wordt dra nacht,
waar gaan we rusten, wie houdt de wacht?

Raphaël: Ik hoor in de verte het water stromen,
we zullen bij de Tigris komen.
Daar zullen we rusten, er overnachten.

Tobias: Laat dat nog maar heel even wachten,
ik wil eerst drinken van 't zoete water,
en duiken in dat fris geklater!

Tobias loopt met de hond weg van Raphaël. Ze lopen het water in.

Tobias: Een vis! Een vis!
Hij valt me aan!
Help, Azarias!!

Raphaël: Grijp hem, haal hem uit het water!
We hebben hem nodig nog voor later!

Tobias en de hond komen uit het water. Tobias draagt de vis. De hond schudt zich.

Raphaël: Bewaar de gal, de lever en 't hart,
ze helpen verdrijven ziekte en smart.
Maar laat ons snel nu verder gaan,
we komen dra in Ekbatana aan.
Daar rusten we veilig en wel
in 't huis van jouw oom Raguël.

Ze gaan verder en kloppen aan.

Een dienaar doet open. Raguël, Edna en Sara komen op.

Raguël: Wie zijn jullie? Waar komen jullie vandaan?

Raphaël: Uit Ninive zijn w' op weg gegaan.

Raguël: Uit Ninive? Dat is de stad
waar ik ooit nog een broeder had.
Hij werd eens blind, kon niets meer zien,
maar is hij dood of leeft hij nog misschien?

Tobias: Hij leeft en is nog goed gezond,
ik ben zijn zoon, dit is zijn hond!

Raguël: Dit is terecht een heerlijke dag,
waarop ik me verheugen mag
de zoon van Tobit hier te zien,
die ons vertellen kan misschien
hoe het met Tobit is vergaan.
En waarom ben j' op reis gegaan?
Maar laat je antwoord nog wat wachten,
Je mag hier eerst nog overnachten.

Sara: Een demon heerst over dit huis,
hij komt en gaat met groot gedruis.

Raphaël: Offer de vis, zijn lever, zijn hart,
hij zal je bevrijden van deze smart.

De demon Asmodias verschijnt te midden van andere demonen. Tobias offert. De rook stijgt op. De demonen verdwijnen en Asmodias blijft alleen over en kronkelt in de rook. Dan verdwijnt ook Asmodias. De anderen ontwaken.

Raguël: Jij hebt mijn huis van demonen bevrijd.
Jou hoort het toe, je hebt het gewijd.
De macht van de demon die dreef jij hier uit.
Sara, mijn dochter, die wordt nu jouw bruid.

Raphaël: Blijf bij je oom, vertel hem het leven
van Tobit, je vader, die thuis is gebleven.
Ik ga met een dienstknecht het zilver wel halen
dat Gabaël in Rages aan jou moet betalen.

De dienaar komt op. Hij komt bij Raguël die hem naar Raphaël doorverwijst. Raphaël en de dienaar gaan weg.

Muziek

Raphaël en de dienaar komen terug. De dienaar draagt de beurs met zilverstukken.

Raphaël: Zoals het gezegd was, en ook werd verwacht,
de taak die je kreeg, die is nu volbracht.
We keren naar huis in Ninive weer,
en brengen je vader het geld en veel meer.

Allen gaan weg.

Anna staat op de uitkijk, vooraan op het podium. Tobit zit links vooraan op het podium.

Tobit: Anna, kan je hen al zien?

Komt Tobias al terug misschien?

Anna: Ik ben toch zo vreselijk doodongerust,
geen dag en geen nacht heb ik even gerust.
Steeds maar opnieuw ben ik op uitkijk gaan staan,
komt Tobias daar in de verte aan?

Tobit: Anna, kan je hen al zien?
Komt Tobias al terug misschien?

Anna: Nu ben ik wel zeker, het zijn ze gewis,
tenzij ik me werkelijk in mijn ogen vergis.
Tobit, Tobit, daar komen ze aan!
Ik zie onze Tobias ginder al gaan!

Tobit komt van zijn stoel, tastend.

De hond komt eerst. Hij springt van blijdschap tegen Tobit.

Dan komt Tobias.

Tobias omhelst Anna en daarna Tobit.

De anderen komen ondertussen dichterbij.

Tobit gaat zitten.

Tobias knielt bij hem neer.

Tobit: Waar is je reisgezel gebleven, waar is Azarias?
Je moet hem belonen, mijn Tobias.

Raphaël: Neem de gal van de vis en bestrijk
ermee de ogen van je vader en kijk!

Tobias strijkt over de ogen van Tobit. Die wrijft pijnlijk in zijn ogen, maar kijkt dan op en kijkt allen aan:

Tobit: Tobias ....!!!
Anna ....!!!
Azarias, mijn hart is vol van klanken,
die ik wil laten horen om je te danken.
Hoeveel zal ik je voor dit alles geven?

Raphaël: Jij was steeds zo goed, al heel je leven,
dat is de dank die je God hebt gegeven.
Hij was het die mij naar jou heeft gestuurd,
je beproeving had al te lang geduurd.
Dat jij gelukkig bent, nu weer kunt zien,
dat is het loon dat ik verdien.
Want ik ben een engel, dit moest ik verkonden,
Raphaël heet ik, door God u gezonden.

Muziek

Allen komen naar voren op het podium.

Groeten